

KOČEVSKI GOZDOVI

JOŽE BARTOLJ

Med visokimi kočevskimi drevesi, tam, kjer med ostanki pragozda kraljujejo številne divje živali na čelu z medvedom, volkom in risom, se je v letih druge svetovne vojne, usodno pisala zgodovina slovenskega naroda. Od okoli leta 1350 so na tem prostoru živeli Kočevarji, nemški kmetje s svojim dialektom, ki so jih tja naselili Ortenburžani. Ko so se ti leta 1941 večinoma izselili, je na tem prostoru zavlada tišina. Skoraj petsto kvadratnih kilometrov velika kraška planota med Kočevsko-Ribniškim poljem, Suho krajino, Novomeško kotlino in Belo krajino, je od takrat večinoma nenaseljena.

V letu 1942 je bil v Kočevskem Rogu nekaj časa sedež Centralnega komiteja Komunistične partije Slovenije, Izvršni odbor Osvobodilne fronte in glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet ter tiskarne in tehnike. Na skitem območju Baze 20, ki je svoje prve prebivalce sprejela 17. aprila 1943, so občasno delovali glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet, tiskarne, tehnika ter bolniška postaja.

Skoraj ni dvoma, da je ideja za povojni obračun z velikim številom političnih nasprotnikov, ki so bili s prevaro vrnjeni v roke zmagovalcem, nastala prav v Bazi 20. Neštete skrivne poti, ki so jih ubirali partizanski gverilci, so vodile tudi mimo brezen Pod Krenom, mimo Macesnove Gorice in drugod. Globoke kraške jame s skorajda navpičnimi stenami, sredi nenaseljenega območja, ki so ga po vojni še dodatno osamili, so bile kot nalašč za dokončno »čiščenje«, kot se je slikovito izrazil eden od očetov slovenske revolucije. Tako tam vsaj v petih brezni in jamah ležijo žrtve povojnih pobojev, hrvaški domobranci in ustaši, srbski četniki in slovenski domobranci.

Kočevski Rog ima poseben pomen za obe nasprotni strani v državljanskem obračunu. Prva se ga spominja kot središče upora in veliko osvobodno ozemlje, druga kot enega najbolj tragičnih mest sodobne slovenske zgodovine, kjer je našlo objem smrti še vedno neprešteto število, večinoma mladih moških.

Zanimivo, da se v istih dneh na širšem območju Kočevskega Roga srečujeta obe strani. Partizanska se je tako zbrala v soboto 1. junija na spominskem območju partizanskih bolnišnic in Baze 20. Slavnostni govornik je bil predsednik republike Borut Pahor, ki je v govoru razmišljal o prelomnosti in pomenu slovenskega narodnoosvobodilnega boja za narodovo ohranitev.

Prihodnjo nedeljo 9. junija, pa se bodo pri jami pod Krenom zbrali svojci in ohranjevalci spomina povojni pobitih. Sveto mašo za pobite bo v »naravni katedrali kočevskih dreves«, daroval novomeški škof Andrej Glavan. Na spravno spominsko slovesnost pa tja že vsa leta vabi Nova Slovenska zaveza, ki po maši pripravljata tudi kulturni program. Deveti junij sovpada z dogodki pred 68. leti. To je namreč ravno dan, ko so se likvidacije končale in ni bilo več streljanja ter miniranja. Okrog jame je bilo vse tiho. Trije domobranci so se tisto noč rešili iz brezna v Macesnovi Gorici: Milan Zajec, France Dejak in Franc Kozina. Živih je bilo sicer še okoli deset, vendar pa ostali niso zmogli napora, da bi splezali na površje, kajti nekateri so bili v jami več dni ...

Kako razumeti to dvojnost? Na eni strani narodnoosvobodilni boj in razmislek o narodovi ohranitvi, po drugi strani pa toliko žrtev, da lahko govorimo celo o genocidu, precej večjem od tistega v Srebrenici? Kako, da se je lahko v tihoti stoletnih dreves, dogajalo nekaj tako krutega in neusmiljenega? Kako, da ljudje po štiriletni moriji še niso imeli dovolj krvi? Koliko mater je ostalo brez sinov, koliko žena brez mož? Koliko otrok se ni rodilo? Kako prikrajšani smo za te ljudi? Se ob veličini sploh zavedamo tragike teh gozdov?

Predsednik Borut Pahor v Bazi 20 lahko poziva, naj Slovenci stopimo skupaj, a dokler prav tam ne bo spregovoril tudi o bolečini svojcev pobitih, pravega odmeva njegova beseda ne bo imela. Zgodovine pač ni treba popravljati, le vso je treba povedati. Potem se bomo enkrat lahko vsi zbrali v Kočevskem Rogu, nasledniki partizanov in domobrancev. Skupaj. Podali si bomo roke in od Baze 20 odšli tudi do jame pod Krenom, kjer bomo priznali storjene krivice. Takrat bo odpadla lupina, povrhnjica, ki nam brani, da bi lahko živeli bolj složno. Slovenec Slovence ne bo več volk, ampak pošten sosed.

(Časnik.si)

Primanjkljaj je treba odpraviti

Evropska komisija je ocenila reformne in proračunske načrte članic Evropske komisije. Slovenija se je znašla v skupini držav, ki so dobile dveletni odlog za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. Slovenijo ga mora pod tri odstotke bruto domačega proizvoda spraviti leta 2015, a hkrati mora dosledno izvajati že sprejete ukrepe ter opredeliti in izvesti nove. Iz Bruslja pošiljajo devet priporočil, v katerih opozarjajo, da je treba očistiti bančne bilance, izvesti ustrezno privatizacijo ter rešiti vprašanje prezadolženih podjetij in še naprej reformirati tako pokojninski sistem kot trg dela.

Evropski komisar za gospodarske in denarne zadeve Olli Rehn je ocenil, da se je Slovenija odločno lotila reševanja težav. »Tempo sprejemanja reform se je v zadnjih tednih res znatno pospešilo. V prizadevanjih za trdne javne finance je Slovenija v ustavo zapisala pravilo uravnoteženega proračuna in spremenila ustavo z namenom omejiti možnost za referendum o fiskalni politiki. Vlada je sprejela ukrepe za izboljšanje stroškovne konkurenčnosti in začela s čiščenjem bančnega sektorja,« je pojasnil na novinarski konferenci, a obenem dodal, da našo državo še čaka nekaj dela.

Kot kaže, je vse omenjeno Sloveniji prineslo dodatni dve leti za odpravo presežnega primanjkljaja. A to ne pomeni, da do leta 2015 država ne bo pod budnim očesom

Bruslja. Evropska komisija lahko postopek zaradi neravnovesij sproži kadar koli. Zato bo skrbno spremljala tako izvajanje načrtovanih slovenskih ukrepov kot tudi uresničevanje svojih priporočil. Najbolj jo skrbijo banke. Med drugim dvomi v verodostojnost ocene Banke Slovenije, da bo za dokapitalizacijo bank dovolj 900 milijonov evrov. Zato poziva k neodvisni oceni stanja bank v državni lasti. Slovenija mora tako ob pomoči evropskih partnerjev do junija sprejeti ustrezne ukrepe za najem neodvisnega zunanega svetovaleca, ki bo opravil pregled kakovosti aktive bank v vsem sistemu in zagotovil hitrejši napredek v primeru dveh bank, ki sta že predmet postopka državne pomoči, da se bo pospešilo izboljšanje njihovih bilanc stanja.

Slovenijo še poziva, naj nadaljuje s pripravami za napovedano privatizacijo Nove KBM in do septembra pripravi časovni načrt za odprodajo neposrednih in posrednih državnih deležev v bankah. Hkrati naj naša država do marca prihodnje leto oblikuje celovito strategijo za zagotovitev boljšega upravljanja prestrukturiranih bank, do konca tega leta naj medtem pregleda regulativni okvir za banke in okrepi nadzor sistema.

Od ostalih priporočil iz Bruslja omenimo, da mora Slovenija okrepiti dolgoročno vzdržnost pokojninskega sistema v obdobju po letu 2020, pri čemer mora zakonsko

predpisane upokojitvene starosti prilagoditi na podaljšanje življenjske dobe. Na področju plač mora naša država zagotoviti razmere, ki bodo podpirale konkurenčnost in ustvarjanje delovnih mest. Novost je opozorilo glede razmer v pravosodju - Slovenija se mora še naprej truditi za zmanjšanje trajanja sodnih postopkov.

V zvezi z državnimi računi pa letos dodatnih rezov od predvidenih ukrepov, ki so bili usklajeni s sindikati, ne bo. Že v prihodnjem letu pa bodo potrebni novi ukrepi na odhodkovni strani, je izjavila predsednica vlade Alenka Bratušek. Ponovila je, da bo treba iskati rešitve na odhodkovni strani, drugače bo vlada prisiljena uvesti krizni davek.

Bratuškova se je strinjala, da so upokojevalci sicer prispevali k reševanju krize, vendar pa se pokojnine, kot je poudarila, nominalno niso zniževale, kot so se plače v javnem sektorju. Kljub temu ni želela špekulirati glede morebitnega znižanja pokojnin, saj bodo o tem po njenih besedah govorili v prihodnosti. Med ukrepi za spodbujanje gospodarstva bo vlada, kot je izpostavila, v okviru SID banke okrepila bančne sheme za pomoč malim in srednjim podjetjem, s tem pa bodo zagotovili likvidnostna sredstva za njihovo poslovanje. Na vprašanje, kdaj bo to vlada storila, pa je zagotovila, da zelo kmalu.

Nadžkof in premierka

Predsednik Slovenske škofovske konference ljubljanski nadškof metropolit Anton Stres se je dopoldne sestel s predsednico vlade Alenko Bratušek. Podrobnosti o vsebini srečanja za zdaj niso znane.

A kot so iz krogov blizu nadškofije neuradno omenjali, naj bi se pogovarjala o različnih vidikih sodelovanja med državo in Cerkvijo, kar je v tem trenutku pomembno.

Posebej naj bi spregovorila o načrtovanih spremembah zakona o verski svobodi, ki jih je terjalo ustavno sodišče. Nadškof Stres naj bi ponovil stališče, da spremembe niso potrebne, ker je ustavno sodišče tudi nakazalo, kako sporne zadeve urejati, vendar pa predlaganim spremembam katoliška Cerkev ne nasprotuje. Predvsem pa pričakuje, da bo pri predlaganih spremembah ostalo in drugih sprememb ne bo.

Ker je predsednica vlade že večkrat v preteklosti

poudarila, da ne namerava odpirati ideoloških tem, kar bi obsežnejše spreminjanje obstoječega zakona o verski svobodi zagotovo bilo, upajo, da so bila nadškofova stališča sprejeta.

Spomnili smo se junakov-mučencev

Preteklo nedeljo, 2. junija, je v Slovenski hiši v Buenos Airesu potekala žalna spominska proslava naših žrtev. Molili smo zanje pri sveti maši, se jim poklonili pred spomenikom (foto) in jih počastili v dvorani škofa Rožmana. Podrobno poročilo bomo objavili v prihodnji številki.

Na avstrijskem Koroškem

Ministrica Tina Komel se je ob koncu meseca maja mudila na obisku na avstrijskem koroškem. Tam se je najprej srečala s predstavnikami organizacij in izpostavljenimi posamezniki slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem, ki so jo seznanili z vsemi oblikami svojega delovanja.

V nadaljevanju obiska si je ministrica ogledala samo delovne narodne skupnosti na terenu. Obiskala je Kulturni in komunikacijski center v Šentjanžu v Rožu, kjer so ji predstavili dejavnosti kulturnega in komunikacijskega centra, Slovenske

prosvetne zveze in Krščanske kulturne zveze. Ogledala si je tudi Mladinski dom v Celovcu, kjer ji je vodstvo predstavilo dejavnosti te ustanove.

V Katoliškem domu prosvete Sodalitas je ministrice Komel z delegacijo sprejel rektor Jože Koepeinig. Predstavil je redno delovanje doma in njegov namen. Danes je Katoliški dom prosvete Sodalitas pomembna izobraževalna ustanova, seminarski center in kraj srečanja za Koroško ter srečanj preko njenih meja.

Ob koncu obiska na avstrijskem Koroškem je ministrice obiskala še Društvo Kulturni dom Pliberk, ki je s svojo bogato dejavnostjo središče kulturnega življenja v Pliberku in okolici.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Ofenziva na sodstvo se krha. Že dva sodnika sta sprejela pritožbe in proglašila za protiustavne nekatere točke vladnih zakonov o sodnih spremembah. To postavlja pod vprašaj izvedbo volitev članov Sveta magistrature, ki jih je vlada nameravala razglasiti skupaj s primarnimi (notranjimi) volitvami.

Na vrhovno sodišče. Druga sodnica pa je odločila, da so prav iste točke popolnoma v skladu z ustavo. S tem pa odpira možnost, da celotno vprašanje preide v roke Vrhovnega sodišča po hitrem postopku (»per saltum«). Prav te nasprotno odločitve so pogoj, da vrhovni sodni organ direktno poseže v debato in dokončno odloči. Mnenje večine opazovalcev in strokovnjakov je, da bo Vrhovno sodišče odločilo proti vladnim interesom in namenom. Ustava je namreč v zadevi Sveta magistrature tako jasna, da ni možnosti, da bi v normalnih okoliščinah vlada prodrla s svojim namenom. Sodni organ je tudi že dal vedeti, da bo z razsodbo pohitel, da se ne bi zapletel celotnega volilnega postopka. V tem primeru bi odločba morala biti objavljena pred 22. junijem, ko zapade rok za vpis volilnih povezav. Kot smo že nekajkrat omenili, hoče vlada na vsak način obvladati tudi sodno ustanovo. Parlament ima popolnoma v oblasti. Torej njeni nameni hegemonije najdejo jezik samo še v sodstvu. Člani sveta magistrature postavljajo in odstavljajo sodnike. Če bi vlada potom volitev (ki so zastavljene tako, da ima veliko prednost), dosegla potrebno večino v Svetu, bi imela pod kontrolo sodišča. Lahko bi odstavila »neprijazne« sodnike in na njihovo mesto postavila »prijazne«. Če se ji to izjalovi, pa strokovnjaki sumijo (to so že omenjali časopisi), da bo skušala spremeniti (povečati) število članov Vrhovnega sodišča, da bi si v njem zagotovila večino. To je storil že predsednik Alfonsin, ko je število s tri povišal na pet. Za njim je isti korak storil Menem, ki je petčlansko telo povečal na devetčlansko in si tako zagotovil slavno »avtomatično večino«. Bodo segli po tem sredstvu? Če ne bo druge poti, gotovo.

Vroč zmrzovanje. Z junijem je stopilo v veljavo novo zmrzovanje. Veleblagovnice so se obvezale, da do oktobra (do volitev) ne bodo povišale cen 500 »najbolj potrebnim« artiklom. Debata je nastala že ob izbiri tisti »500«. Vsekakor izbira ni temeljila na resni potrebi ljudi, mar-

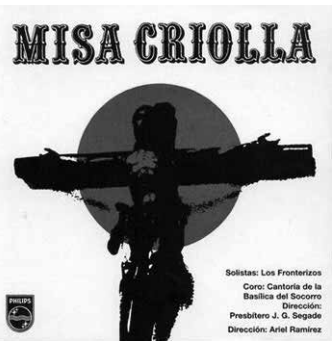
več na vladni propagandi. Drugo protislovje je v dejstvu, da vsaka prodajalna veriga določi svoje cene, ki so večkrat grobo različne od cen druge verige. Razlike segajo v nekaterih primerih nad 200%. Tudi ni jasno, kako je s kontrolo. Izvajali naj bi jo inšpektorji državnega tajništva, v spremstvu mladih članov »La Campore«. Kakšen bo posel enih in drugih ni jasno. - Na gospodarskem področju je ta teden tudi napredovala vlada poteza za »repatriacijo« dolarjev s postopkom »prebeljenja«. Vsak lahko prinese iz inozemstva (ali iz žimnice) prihranjene dolarje, ne da bi mu bilo treba razlagati, kako je do njih prišel. Osnutek je že postal zakon in vlada ga je objavila. Vlada računa, da bo (s pomočjo pritiskov, ki jih izvaja Moreno) nabrala kakih štiri tisoč milijonov dolarjev. To naj bi zadostovalo, da mirno pridemo do volitev. Kaj pa potem? Vendar nebo ni jasno. Švicarska IMD je te dni objavila lestvico kompetitivnosti držav. Med šestdesetimi na svetu je prva ZDA; sledita Švica in Hong Kong. Argentina zavzema predzadnje mesto (59) komaj pred Venezuelo ...

In zdrava pamet? Kaže, da je tudi argentinska opozicija nima. Čim bolj se trudijo, da bi nastopali povezano, manj razkosano, bolj težijo osebne ambicije in želja prvega mesta. Trenutno je edino Alfonsin odstopil od prvega mesta in sprejel, da bi zavzel drugo (za Marjetko Stolbizer), in s tem dal ponovno možnost levičarski povezavi FAP. Na desni se uporni peronizem ne more sprijazniti z idejo, da bi se lahko približal Macriju. V provinci Santa Fe se nevladni peronisti prav tako ne morejo zediniti s PRO. Tudi tukaj so osebni interesi. Celo senator Reutemann, ki je ostro kritiziral predsednico, noče nič slišati, da bi se srečal z bivšim komikom (Miguel Del Sel). Župan mesta Tigre, Sergio Massa, ki je baje najbolj priljubljena osebnost v provinci, pa se ne odloči. Čaka zadnji trenutek, da bi napovedal (ali odpovedal) poslansko kandidacijo. Če bi skupaj potegnili on in guverner Scioli (če bi se ta upal), bi bilo kirchnerizma konec. A oba imata isti cilj: predsedniško kandidacijo leta 2015. Medtem pa je predsednica zamenjala dva ministra, da bi vse ostalo po starem. Poteza je le »za notranjo uporabo«. Edina novost je, da ministrice za varnost Nilda Garre, padla v nemilost. Tudi stara prijateljstva se krhajo.

VTISI IZ SLOVENIJE

Ob neki smrti

Od našega dopisnika

je doživel) in pred njim sta umrla že dva njegova kolega, a človek pričakuje od nekaterih ljudi, da so večni. Večno živi, saj drugače so si prisvojili, če ne večni, pa vsaj dolgotrajen spomin.

Madeo je bil dolgoletni tenorist folklorne skupine Los Fronterizos. Čisti glas in prijazno podajanje je prispevalo, da se je skupina zapisala med najodmevnejše argentinske folklorne skupine. In če je glas odmev duše, bi to lahko potrdil že s tem, da je Madeo rad prepeval tudi nabožne pesmi; da je bil praktični katoličan. Pri marsikateri pesmi je imel tudi solistične točke; se spomnite El nacimiento v Navidad nuestra? Nepozabno!

In v čem so me Fronterizos bolj privlačili kot drugi, na pr. Los Chalchaleros? Ker so bili harmonično bližji slovenski pesmi, saj so prepevali tri in štiriglasno, medtem ko so se takrat drugi (Hnos. Abrodo, Hnos. Ávalos, Chalchale-

ros) bolj držali dvoglasja. Šele kasneje so novejša glasbena struja zavzele položaje med folkloristi in so v šestdesetih letih prejšnjega stoletja nastali Los Huanca Hua, Grupo Vocal Argentino, Cuarteto Zupay in drugi. Ti se že niso mogli prištevati med običajne folkloriste, ljudske pevce, ker so bile njihove priredbe že preveč umetne, zato je tovrstna glasba dobila ime *música de proyección folclórica*.

Poleg izrednega glasu mi je Madeo ostal blizu tudi zaradi doslednosti oziroma trmoglavosti, kot ga opisuje César Isella, tudi eden izmed sopevcev.

Kot vemo, so Los Fronterizos z avtorjem Arielom Ramírezom leta 1964 posneli krstno izvedbo Mise Criolle. Kljub mnogim drugim verzijam in priznanim izvajalcem, mi je tista prva edina pri srcu; edina, ki jo še in še poslušam. Ko so jim leta 1977 predlagali, da bi jo ponovno posneli (pod taktirko Oscarja Cardoza Ocampo), se je Madeo uprl in protestno izstopil, ker je smatral, da je ni mogoče drugače zapeti, kot so jo. Posnetek je vseeno izšel, a po mojem okusu je vse preveč izumetničen, nič liturgičen, nič duhoven. S tem pa je Misa Criolla izgubila svojo *mašnost* (besedo sem si izmislil; ne znam drugače povedati); ni več molitev.

Ker pa strinjanje ali nestrinjanje s takim mnenjem ni nekaj, kar bi bilo za zveličanje potrebno, lahko naredite križ čez ta vtis in si mislite svoje. In če mislite, da sem miselnostna piksna/konzerva, tudi ne bom zameril.

Ampak, da smo si na jasnem: tista iz leta 1964 je pa edina prava in najboljša verzija – pa amen!

GB

110 let Univerzitetne knjižnice Maribor

Z neformalnim in sproščenim programom so se želeli bolj približati ljudem in spodbuditi tiste, ki doslej še niso prestopili njenega praga, da pridejo v UKM. Po besedah direktorice Zdenke Petermanec trenutno pokrivajo 65 odstotkov študentov in akademske skupnosti, v prihodnje pa bi radi ta delež še povečali.

Univerzitetna knjižnica Maribor je osrednja univerzitetna knjižnica Univerze v Mariboru in druga nacionalna depozitarna knjižnica. Njene korenine izhajajo iz knjižnice Zgodovinskega društva za slovensko Štajersko, ustanovljene 28. maja 1903, kot študijska knjižnica pa je bila uradno ustanovljena marca 1946. Septembra leta 1975 se je preimenovala v Univerzitetno knjižnico Maribor, v sedanji zgradbi poleg rektorata univerze pa je od leta 1988.

Knjižnica v prvi vrsti hrani znanstveno literaturo s področij, ki jih pokriva mariborska univerza, in je namenjena študentom in profesorjem, odprta pa je tudi za širšo javnost. Skupno ima 16.000 aktivnih uporabnikov, v povprečju več kot tisoč na dan, pred kratkim pa so vknjižili milijonti izvod gradiva.

Med osebami, ki so pomembno zaznamovale njen razvoj, sta pesnik Janko Glazer (1893-1975) in zgodovinar Bruno Hartman (1924-2011). Predvsem slednji je z ravnateljevanjem med letoma 1965 in 1989 usmerjal razvoj knjižnice v ugledno visokošolsko ustanovo in s tem postal osrednja osebnost slovenskega knjižničarstva. V času njegovega vodenja je UKM kot prva knjižnica v državi začela računalniško podprto izposojlo.

Zaznamovanje jubileja so začeli s predavanjem direktorja ljubljanskega Inštituta Jožefa Stefana Jadrana Lenarčiča o povezavah med znanostjo in gospodarstvom. V goste so povabili tudi ekonomista Petra Kraljiča, ki je predaval o izzivih in prednostnih nalogah Slovenije, v zadnjem času pa se ukvarja tudi z razvojnimi možnostmi Maribora.

Sledilo je predavanje profesorice Nataše Golob s Filozofske fakultete v Ljubljani, ki je govorila o srednjeveških rokopisih. Dogajanje se je sklenilo z glasbeno-poetičnim večerom z Vito Mavrič, Milanom Deklevo, Juretom Ivanušičem in Tadejem Vesenjacom.

Ljubljanska univerza med 200 najboljšimi na svetu

Univerza v Ljubljani se je na lestvici britanskega podjetja Quacquarelli Symonds (QS) znašla med najboljšimi univerzami na svetu na več področjih.

Raziskava družbe QS je zajemala 2858 univerz, analizirali so 68 milijonov citatov in pregledali 8.391 študijskih programov. Ljubljanska univerza se je tako znašla med najboljšimi 200 univerzami na svetu, in sicer na področjih računovodstva in financ, komunikologije in medijskih študij ter politologije in mednarodnih odnosov, so sporočili z univerze.

Že lani je ista družba ljubljansko univerzo uvrstila med 600 najboljših na svetu po kakovosti in delovanju celotne institucije.

Univerza v Ljubljani pa je dobro ocenjena tudi na drugih lestvicah. Lani se je šesto leto zapored uvrstila med 500 najboljših univerz na svetu po ARWU (Academic Ranking of World Universities) oziroma tako imenovani šanghajski lestvici. Prav tako pa zaseda 183. mesto na lestvici Webometrics v svetovnem merilu oziroma 60. v Evropi.

Na obeh lestvicah je bila uvrščena kot prva v državi. Univerza v Mariboru se je na lestvici Webometrics uvrstila na 579. mesto, Univerza na Primorskem na 2163. mesto, Univerza v Novi Gorici pa na 2830. mesto.

SAN MARTIN

53. obletnica Slovenskega doma

»Stori, kar moreš - s tem, kar imaš, in tam, kjer si.«

Dragi prijatelji!
Iz Slovenskega doma San Martin

ki in zastopniki krajevnih Domov, predsednica Zveze slovenskih mater in žena ga. Alenka Prijatelj in predsednica SKA dr. Katica Cukjati.

Na vrsti so pozdravi. Prijazno nas nagovarja predsednik Doma Daniel Žagar. Ob jubileju izreka Franci Žnidar čestitke za vztrajnost in pridnost pri delu. V imenu Republike Slovenije prinaša spodbudne besede pohvale in zahvale veleposlanik Tomaž Mencin.

PRIKAZ V BESEDI IN PESMI

Kot uvod v prikaz nas simpatičen Marijan Škulj seznanj s temo o poklicih.

Pred šolskimi vrati Rožmanove šole pričakajo otroke starši, ki med pesmijo *Upravičeno spoštovanje* (Tone Pavček, recitirata voditeljica Nina Pristovnik Diaz in učiteljica Lucijana Oberžan Jarc) predstavijo svoje otroke in njihove poklice. Pod vodstvom Saši Podržaj otroci veselo zapojejo *Srečali smo mravljo*. Izkušen umetnik Andrej Makek, soprog predsednice ZSMŽ Polone Marolt, nas s Pavčkom prepričuje, da je »najlepši med vsemi poklici tisti, ki sam te pokliče.« Na ekranu si lahko ogledamo, za kakšne poklice se odločajo mladi, in kako je z opredelitvijo moških/ženskih poklicev (Video posnetki SDO-SFZ: predsednik Toni Podržaj in predsednica Lucijana Dimnik ter Štefi Leber). Vokalna skupina Muččas (vodi prof. Lučka Kastelec) nas s poskočno pesmijo popelje na plesišče, kjer dekleta kar po vrsti zavrnejo šuštarja, krčmarja, tišlarja, notarja, profesorja.

Končno se Juli odloči za vrtnarja (Niki Štumberger), ker po vijolicah diši. Romantična zgodba! O poklicu starševstva nam spregovori skrbna mama in babica Marija Petkovšek. Mlada družina: Sonja Petkovšek, Alejandro Leber, Sofia Boltežar in Niko Leber nam zaupa, da je družina prav lepa stvar, veliko da stvari ti v dar. Lepo je potekel celotni prikaz, v zadovoljstvo številne publike, ki je seveda posamezne točke nagradila s ploskanjem. Naj omenimo, da so si prikaz zamislili Viktor Leber, Vera Podržaj in Marta Jenko Škulj, ki pa ga je tudi besedno oblikovala in uspešno režirala. Za multimedijško predstavitev je natančno po-

skrbela Regina Truden Leber.

UREDNIŠKE TEŽAVE - JOŽA VOMBERGAR

Kar nestrpno že čakamo na prizor z naslovom, ki nas sooča s poklicnimi težavami. Res je, da ima vsaka medalja dve plati. Vedno je nekaj, kar nam je pri delu zelo všeč, kar nas izpopolnjuje. Pa vendar tu pa tam nastopi kakšna težava. Na uredniške pač naletijo uredniki. (Z njimi se gotovo spopada tudi naš dragi urednik Svobodne Slovenije!) Režije duhovite enodejanke se je lotil inž. Tone Podržaj (morda zato, da bi pozabil na težave v svoji stroki).

Na oder prihaja urednik Slovenskega lista (Tone Podržaj) in z zanosom začne delati. Pa že navsezgodaj zazvojni telefon, ki mu ves dan ne da miru. Gospa Koštrunova se pritožuje zaradi vremenske napovedi. V tej vlogi je res odlično zaigrala Mirjanka Truden. Gospoda Buzakljuna je doživeto podal Pavel Jerman. Enkrat je bil Marko Škulj.

Popolnoma se je vživel v vlogo gospoda Udriha, ki v časopisu zasledi svoje ime med pokojniki. In spet telefonski klic, tokrat se oglašajo gospa Ferlinova, ki jo je sijajno odigrala Lučka Smersu Santana. Pa še babje kreganje in zmerjanje. Urednik je ob koncu dneva na koncu z živci in zapusti uredništvo. Močen aplavz nagradi vse nastopajoče, ki so publiko nasmejali. Omeniti moramo še šepetalki Marto Rupnik Jerman in Vero Breznikar, Štefi Leber (maskiranje), Janeza Filipiča (scena, luči in zvok) in sodelavce.

Na koncu pa še skupna slika vseh nastopajočih, odobravanje gledalcev in poslovlilne besede.

Praznovanja pa še ni konec. Ura je že poldne in bliža se čas kosila. Iz kuhinje prav lepo diši. Naš kuhar Tomaž Filipič se v družbi pridnih gospodinj spretno suče okoli velikih loncev. V dvorani pa hitijo s pripravljanjem miz. Dr. Jure Rode zmoli pred kosilom, ki ga nato mladi prijazno postrežejo. Ob zvokih ansambla Baires Polka je priložnost za ples in kramljanje. Lepo nam je, domače.

Ura je že pet. Odhajamo iz Slovenskega doma San Martin. Čudovit dan smo preživeli! Hvala vsej sanmartinski družini za gostoljubnost in požrtvovalnost pri delu.

Dopisnica iz San Martina

ŽEGNANJE V SLOVENSKI CERKVI

Marija ti pomagaj nam

Globoko v slovenski duši in ljudski tradiciji so zakoreninjena praznovanja priljubljenih svetnikov. Beseda »žegnanje« se je ohranila tudi med slovenskimi naseljenci v Argentini in udomačila v mladem rodu. Gotovo na prvo mesto spada čaščenje in ljubezen do Božje Matere.

Slovenska cerkev v Buenos Airesu je posvečena Mariji Pomagaj. Njen praznik je 24. maja, slovesno pa ga obhajamo prvo nedeljo po tem datumu, letos 26. maja. Zato smo se to nedeljo zbrali najprej k

sv. maši, ki jo je daroval delegat dr. Jure Rode ob somaševanju g. Daneta Vrečarja SDB, za vse žive in pokojne dobrotnike Slovenske hiše in za vse, ki so pokopani v cerkvi.

Pri pridigi je dr. Rode omenjal liturgični praznik sv. Trojice, ki je sovpadal s to nedeljo; praznik Marije Pomagaj; in bližino godu blaženega Lojzeta Grozdeta. Poudarjal je tudi, da je ta naša cerkev spominskega značaja, saj je versko središče skupnosti, ki izhaja iz katoliške tradicije tistih, ki so se borili za vero, dali svoja življenja, njih svojci pa so ponesli to zvestobo v svet in jo ohranjajo v Argentini. To poosebljajo tudi relikvije blaženega Grozdeta, ki so ustoličene v naši cerkvi.

Glasbeni del svete maše so imeli to pot na skrbi mladi, ob spremljavi kitar. To je skupina, ki se pripravlja na udeležbo na Svetovnem dnevu mladih v Rio de Janeiro, kamor bodo potovali na srečanje s papežem Franciškom. Tudi sicer so sodelovali pri maši: vodila jo je Nadja Miklič, berila pa brala Maksi Malovrh in Veronika Marinčič. Vzpodbudna je bila ta mlada prisotnost na tradicionalnem žegnanju. Zaključno zahvalno pesem je pela vsa cerkev, ob orgelski spremljavi prof. Andrejke Selan Vombergar.

Po maši je bilo v dvorani škofa Rožmana slavnostno kosilo. Dvorana je bila za to priložnost lepo okrašena, velika slika Marije Pomagaj je bila na odru med cvetjem. Dr. Rode je najprej pozdravil vse navzoče, posebej še veleposlanika RS g. Tomaža Mencina in gospo, predsednika Zedinjene Slovenije prof. Francija Žnidarja in gospo in predstavnice vseh organizacij. Zahvalil se je vsem, ki so na kakršenkoli način pomagali ob pripravi dneva. Posebej pa je omenil in čestital gdč. Angelci Klanšek, na pragu njenega 90-letnega rojstnega dne.

Sledilo je kosilo, v pripravi in postrežbi Zveze slovenskih mater in žena.

Slavje žegnanja smo zaključili s petimi litanijami Matere Božje, tako drage slovenskemu srcu. Petje je vodila priložnostna skupina, pod vodstvom Andreja Selana in ob spremljavi Janeza Žnidarja. Sledil je blagoslov z Najsvetejšim in pesem Marija skoz' življenje. Z veselimi srcem smo se vračali na svoje domove.

e.f.

vam v živo poročamo o praznovanju 53. obletnice njegove ustanovitve. Nedelja 19. maja je. Mrzel in siv dan je osvetljen z žarko binkoštnega dneva. Na pročelju Doma plapolajo argentinske in slovenske zastave. Slavje se pričinja v Zavodu Srca Jezusovega.

V kapeli se zbirajo verniki. Pred oltarjem kraljuje podoba Marije Pomagaj. Šopek prelepih pesmi ji poklanja Slovenski pevski zbor pod vodstvom prizadevne prof. Lučke Marinček Kastelec. Ob orgelski spremljavi (prof. Javier Mas) se nežno razlegajo: *Zdrava Marija* (A. Mihelčič), *Komaj so grlice zapele* (L. Mav), *Mirno nam plove čolnari življenja* (P. Jereb, solo Marjeta Žagar), *Večerni Ave* (A. Foerster), *O Mati čistega srca* (J. Gruber, solo Marjeta Ž., Zofija Kastelec, Vera Podržaj), *Pojoč se oglašimo* (G. Zangl, solo Tone Podržaj), *K pokoju že dan se nagiba* (A. Schwab, solo Daniel Delich). Ura je že skoraj devet. V spremstvu ministrantov, zastav in narodnih noš pristopa k oltarni mizi g. Igor Grohar. V pridigi poudarja, da delo Odrašenika nadaljuje in dopolnjuje Sv. Duh. Da je vsak apostol poslanec Sv. Duha. In še goreče izpeta prošnja:

»Pridi, pridi, Sveti Duh, vžgi v naših srcih ogenj ljubezni.« Slovesno in prisrčno obhajamo rojstni dan Cerkve.

Po sv. maši prečkamo ulico Ramon Carrillo in se sedaj nahajamo na dvorišču Doma. Prijetno nam je tu pod sanmartinskima lipama, v družbi prijateljev in znancev ter ob zajtrku, ki ga prijazno strežejo mladi in mladenke (vodi Monika Zupanc Filipič).

Malo pred enajsto se pomaknemo v spodnjo dvorano. V pričakovanju kulturnega programa razmišljamo o globokem pomenu izbranega gesla (T. Roosevelt). V imenu odbora nas lepo pozdravlja in izreka dobrodošlico dr. Viktor Leber. Kot znak zvestobe in občutka pripadnosti dvema državam stoji sprejmemo argentinsko in slovensko zastavo ter zapojemo obe himni. Topel pozdrav gre vsem gostom. V prvih vrstah sedijo: veleposlanik Republike Slovenije g. Tomaž Mencin in gospa, predsednica društva Zedinjena Slovenija prof. Franci Žnidar in gospa, predsedni-

KNJIŽNI SEJEM V BUENOS AIRESU

Dve pisateljici slovenskega rodu (2)

**ALEJANDRA LAURENCICH -
KAJ NAM RAZODEVAJO,
KADAR MOLČIJO**

Na 39. mednarodnem knjižnem sejmu v Buenos Airesu je potek predstavitev deloma posvečen tudi drugačnim aktivnostim kot je zgolj predstavitev knjig. Nedvomno je ena izmed pomembnih tem predstavitev revijalni tisk, še predvsem, kadar je govora o publikaciji revij, ki se pretežno posvečajo literarni ustvarjalnosti.

Alejandra Laurencich ima odločilno vlogo pri nastanku, izbiri gradiva, vsebini in tiskanju literarne revije *La balandra*. Ime je izbrano po majhni pokriti ladji, ki ima nalogo voditi večje ladje v varni prostor pristana. Preneseno na književno področje, naj bi bila revija, tokrat že kot peta številka, kaži pot tistim, ki se želijo uveljaviti na področju proze in poeziji. *La balandra* se uspešno prodaja med simpatizerji literature po vsej Argentini, zato je bila na letošnjem knjižnem sejmu, 5. maja ob 16. uri, upravičeno prisotna s sodelovanjem Azucene Galettini kot predstavnice te revije na razgovor-debati pod naslovom: »Blíže literature, bolj oddaljeno od časnikarstva«.

Naslednji dan, v ponedeljek, 6. maja ob 19,30 uri, pa smo lahko obiskali predstavitev **Alejandrine** knjige »*Lo que dicen cuando callan* (Kar povedo kadar molčijo)«. Poleg avtorice, ki je pozneje podpisovala svojo prozno stvaritev, sta bili prisotni tudi *Ana Maria Shua* kot predstaviteljica knjige in *Irene Chikar Bauer*

kot koordinatorka večera.

Knjiga vsebuje kratke povesti med katerimi vključuje dve prejšnji Laurencichevi knjigi *Coronadas de Gloria* (Kronane s slavo) - (2005) in *Historia de mujeres oscuras* (Zgodbe temačnih žensk), in seveda nove povesti. Del publike je moral slediti predstaviti, ki je bila v »modrem delu« sejma v dvorani Alfonsina Storni, stoje pred vrati, zaradi številne publike, ki se je odzvala vabilu.

Avtorica je žela izredno pozitivne kritike, na pr. ocene *Alberta Manguela*, *Andresa Neumana* in *Else Druca-roff*. Knjiga je izšla v založbi Alfabara marca letos. Vsebuje 35 kratkih povesti, ki jih beremo z lahkoto. Vsaka zgodba, v kateri je skoraj vedno protagonistka ženska, je jasna, prepojena z dialogom, ki ne more prikriti argentinskega načina govorenja z vsakodnevnimi frazami, prispodobami in primerjavami. Jezik je svež, preprost. Zgodbe navidezno izredno enostavne skrivajo v mnogih primerih globoko vsebino ali zgodbo, ki nas vodi v razmišljanje in v lastne zaključke. Velikokrat je središče scenarija kuhinja.

Avtorica se ne strinja s tem, da bi se njena literatura opredelila kot »ženska literatura«, a ne more prikriti, da so način razmišljanja, dojemanja dogodkov, važnost vsakodnevnosti, odnosi do otrok, senzibilnost in še marsikaj, značilni za ženski svet. Ženska mentaliteta se identificira s protagonistko; za moške pa so te povesti lepa priložnost približanja v »zapleteni« ženski svet.

Pisateljica **Alejandra Laurencich**, po očetovi strani je primorskih korenin, izredno dobro obvlada pero ter se ji pozna, da se je v prvih mladostnih letih približala arhitekturi, kajti z minimalnimi elementi zgradi zanimive literarne strukture, na katerih bralec lahko dogradi nova tolmačenja, podobe in razplete.

K.C.

CARAPACHAY

Še nekaj vam povem ...

Kakor sem v zadnjem poročilu omenil, nas je malo in se tako v mesecu oktobru 2012 uresničili »II. likovno razsta-

veliko dela. Danes vam končno poročam še o »III. umetniški razstavi«. Otvoritev je bila 5. maja in bila je na ogled do 11. maja t.l.

Povabim vas da se v spominu vrnemo na dan 50. obletnice Carapachayskega doma ravno pred tremi leti. Takrat je bila krasna zamisel Francija Žnidarja, da se pokaže javnosti to kar vedo in znajo naši člani ter prijatelji okraja v skupinski razstavi; in res je bila uspešna.

Dve leti po tistem sem našemu odboru predlagal neko nadaljevanje te zamisli in smo

vo«. Tako prva kot druga sta bili posvečeni samo likovnim delom. Bili sta lepo obiskani in smo tudi odprli možnost, da so potem nekateri bili povabljeni dela na razstave, ki jih je organizirala SKA.

Za letos smo se pa pri odobru domenili, da bi to nadaljevali in tudi povečali možnosti, da bi se še drugi, ki morda nimajo likovnega talenta, lahko pridružili. Tako je torej nastala zamisel pod imenom »III. carapachayska umetniška razstava«. Obsegala je od likovnih do ročnih del. Da samo omenim

sodelujoče:

Córdoba Papež Magdalena (kemični svinčnik - akrilih); Ferfolja Nicolas (fotografija);

Fieschi Florencia (fotografija); Jan Nadia Micaela (fotografija); Klemen Andrej (fotografija); Klemen Boltežar Ani (kvačkanje); Klemen Frido (struktura z lesom); Klemen Komar Lenči (klekljanje); Klemen Tatjana (stilografika); Papež Gregor (kemični svinčnik in svinčnik); Rebozov Drobnič Ljudmila (olje); Sušnik Ivan (skecanje v lesu); Sušnik Pablo (olje); Žnidar Veronika (olje); Rebozov Marko (olje); in Rebozov Alenka (akrilih).

Kakor vidite je bila zelo raznolika. Naj povem še, da je bila razstava sama po sebi zanimiva in so bili avtorji vseh starosti (od 8 leta dalje); in tudi. Da so bila prav vsa dela v dobrem nivoju, da ne rečem večina odlična. Čestitke ste že osebno prejeli, želim vam mnogo uspeha v prihodnje in pripravite se, ker se že bliža IV razstava!

Še enkrat prav lepa hvala vsem in lep pozdrav Carapachayski družini.

Damijan Ahlin

ZVEZA SLOVENSkih MATER IN ŽENA

Redni občni zbor

V četrtek 11. aprila je naša ustanova imela svoj redni občni zbor. Začeli smo ga z molitvijo za vse žive in rajne članice naše zveze. Naš duhovni vodja dr. Jure Rode nam je podal duhovno misel. Povedal nam je, da je božje usmiljenje drugačno od človeškega, da je Bog ljubezen. Delo usmiljenja je v tem, da pomagamo nositi bremena drug drugemu.

Nato je vsaka odbornica podala svoje poročilo. Najprej tajnica Monika Kenda, nato blagajničarka Marjeta Dobovšek, potem gospodinja Mari Keržič. Sledili so zapisniki okrajnih odborov, za Pristavo Marta Golob, za San Martin Polona Makek, za San Justo Ani Erjavec in za Lanus Marija Grbec. Končno je predsednica

Alenka Prijatelj prebrala še svoje poročilo in se zahvalila za opravljeno delo.

Letos smo imele volitve, vendar odbor ni imel dosti sprememb. Ostalo je tako: predsednica Alenka Prijatelj, podpredsenica Metka Tomazin, tajnica Monika Kenda, blagajničarka Marjeta Dobovšek in njena pomočnica Simona Truden, socialna referentka Anica Podržaj, kulturna referentka Vera Podržaj, arhivarka Marija Grbec in gospodinja Mari Keržič.

Brez presledka nadaljujemo z delom za potrebne rojake. Ni lepšega kot to, da deliš svoj čas in osrečiš bližnjega. Pridruži se in nam pomagaj!

MČK

Srednješolski tečaj v letu 2012 (1)

Pričenjamo z objavo poročila, ki ga je na občnem zboru krovnega društva Zedinjena Slovenija, v nedeljo 28. aprila, podala ravnateljica Slovenskega srednješolskega tečaja ravnateljka Marka Bajuka, prof. Neda Vesel Dolenc..

Slovenski srednješolski tečaj v Buenos Airesu, ki nosi ime ravnateljka Marka Bajuka, ima sedež v Slovenski hiši msgr. Antona Oreharja, združuje pa dijake s področja velikega Buenos Airesa.

V šolskem letu 2012 je obiskovalo tečaj 156 dijakov. V letošnjem letu pa se je v tečaj vpisalo 143 dijakov.

Ravnateljica tečaja je bila prof. Neda Vesel Dolenc; podravnateljica: dr. Katica Cukjati; tajnica: Alenka Jenko Codec. Proforski zbor so sestavljali: g. Franci Cukjati, cont. Nuška Belič Draksler, dr. Andrej Fink, prof. Nace Frančič, Miloš Mavrič, Anica Mehle, prof. Metka Mizerit, dipl. novinar Tone Mizerit, prof. Mirjam Oblak, Marta Urbančič

Oblak, Marta Petelin, prof. Kristina Jereb Qualizza, Lojze Rezelj, prof. Veronika Kremžar Rožanec ter knjižničarka in arhivarka lic. Tonči Vesel.

Tečaj je deloval skozi vse leto in sicer dvajset sobot. Pouk in druge dejavnosti so potekale po letnem delovnem načrtu in šolskem koledarju.

Proforski so poučevali naslednje predmete: slovenščina, ki vsebuje slovnico in slovstvo, verouk, svetovne nazore, družbeno vzgojo, slovensko zgodovino, zemljepis in etnografijo Slovenije, živo besedo in petje.

Že v času počitnic se je pričelo delo na tečaju: olepšava prostorov, poprava stolov in miz, nakup didaktičnih pripomočkov ter v celoti oprema enega razreda z novimi mizami in stoli. Stroški so bili kriti iz lastnega fonda tečaja, prispevek staršev Rasti XL, kot zahvala tečaju, ki je podpisal njihov projekt za abiturientsko potovanje v Slovenijo ter sofinanciranje Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu Republike

Slovenije.

V soboto, 10. marca 2012 so bili v Slovenski hiši sprejemni izpiti. Sprejetih je bilo 31 dijakov. Delovale so tudi komisije za dopolnilne izpite. Še isto popoldan je imel proforski zbor svojo prvo redno sejo.

Naslednjo soboto, 17. marca je bil čas za popravne in dopolnilne izpite. Nadaljevalo se je z vpisovanjem. Sledila je sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj, ki jo je daroval delegat msgr. dr. Jure Rode s primernim cerkvenim nagovorom. Petje so vodili abiturienti Rasti XLI. Sledil je nagovor ravnateljice prof. Nede Vesel Dolenc ob odprtju novega šolskega leta in sicer 52. v zgodovini tečaja. V prvem delu je spregovorila o pomenu šole: »Šola mora biti kraj, kjer se vzgaja mladi rod. S šolanjem mlad človek postane osebnost z močnim značajem, da ima jasno predstavo o resnici, da ve, kaj je prav in kaj je narobe, da v njem raste čut odgovornosti. Predvsem pa je naš tečaj poklican, da vzgaja dijaka v

vrednotah krščanstva in slovenstva«. V drugem delu pa se je spomnila 150. letnice smrti očeta in zavetnika naših šol bl. škofa Antona Martina Slomška.

V soboto, 31. marca ob 15 uri je zvonec naznanil k skupni molitvi v cerkvi Marije Pomagaj. Nato so dijaki ob spremstvu profesorjev odšli v učilnice. Prišel se je redni pouk na tečaju. Bila je cvetna sobota in s tem tudi priprava na velikonočne praznike. Pod vodstvom veroučnih profesorjev so imeli posamezni letniki meditacijski trenutek, razgovor, molitev in spoved. Na belo soboto 14. aprila še v vzdušju velikonočnega praznovanja so bili profesorji in dijaki obdarjeni s čokoladnimi pirhi.

V soboto, 12. maja je bil dan duhovnosti kot priprava na vse-slovensko romanje v Luján. Dejavnost sta vodila veroučna profesorja g. Franci Cukjati in cont.

Nuška Belič Draksler s sodelavci. Uvodne misli pa je podal g. Jože Bokalič CM. Dan je bil sklenjen s sveto mašo s prošnjo naj bo romanje k Materi Božji v Luján izraz iskrene hvaležnosti za vse prejete dobrote.

V soboto, 2. junija je bil sestanek staršev za 1. letnik. Proforski so predstavili učne programe, možnost je bila dana za spoznavanje in razgovor. V soboto, 9. junija pa je imel profesor dr. Andrej Fink za IV in V letnik predavanje pod naslovom: »Kronologija Revolucije na Slovenskem«. (konec prihodnjic)

NOVICE IZ SLOVENIJE

POKOJNINE V SLOVENIJI

Najnižja pokojninska osnova za tiste pokojnine, ki so uveljavljene letos, znaša 758 evrov, najvišja pokojninska osnova pa 3034 evrov, je sklenil Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Najnižja pokojnina znaša od začeta letošnjega leta 197 evrov.

PADEC BRUTO DRŽAVNEGA PROIZVODA

Državni statistični urad je sporočil, da se je slovenski bruto domači proizvod (BDP ali PBI) v letošnjem prvem četrtletju v primerjavi z enakim obdobjem lani zmanjšal za 4,8 odstotka. Na trenutne gospodarske razmere pozitivno vpliva samo izvoz oziroma zunanje povpraševanje, vpliv domačega povpraševanja na gospodarsko aktivnost pa ostaja negativen. Padec BDP je po razpoložljivih podatkih ponovno med največjimi v območju evra. Glavni razlog za padec vidijo v občutnem zmanjšanju domače potrošnje.

INFLACIJA V MAJU

Državni statistični urad je sporočil, da so se cene življenjskih potrebščin v Sloveniji maja v primerjavi z aprilom zvišale za 0,3 odstotka, na letni ravni pa za 1,2 odstotka. K skupni letni rasti cen so največ prispevale višje cene hrane in brezalkoholnih pijač ter gostinskih in nastanitvenih storitev.

TRIJE NA EN DAN

V petek 31. maja, so se v Sloveniji zgodili trije ropi. Neznani moški je dopoldne oropal banko na Jesenicah, popoldne je bil tudi rop trgovine v Breznici pri Žirovnici. Dopoldne pa je moški oropal pošto v Kopru.

ŽALOST OB 110-LETNICI PEKA

Peko je letos praznoval 110 let delovanja in kaže, da bo prav to leto zanj usodno, če država ne bo hitro našla ustrezne rešitve. Propad Peka bi za Tržič pomenil pravo socialno bombo, okrnjena bi bila tudi čevljarstva tradicija, po kateri Tržič najbolj slovi. Hrvaški kupec je namreč umaknil namero za nakup.

PO SVETU

HRVAŠKA JE ZOPET VOLILA

Na Hrvaškem je v nedeljo potekal drugi krog lokalnih volitev. Po številu izvoljenih županov je zmagala vladajoča Socialdemokratska stranka premiera Zorana Milanovića. Njeni kandidati so slavili v treh največjih mestih – Splitu, na Reki in v Osijeku. Hrvaški volivci so v večini mest in občin volili župane, v 11 enotah regionalne samouprave pa tudi predsednike županij. Tako je v Zagrebu za župana še petič zapored izvoljen neodvisni kandidat Milan Bandić, ki je prepričljivo premagal kandidata Socialdemokratske stranke, ministra za zdravje Rajka Ostojića. V preostalih treh največjih mestih je zmagala levica. Tako bo Split prihodnja štiri leta vodil Ivo Baldašar, v Osijeku je zmagal Ivica Vrkić, na Reki pa je prepričljivo slavil dolgoletni župan Vojko Obersnel. Največja opozicijska stranka se lahko tolaži z zmago v dveh središčih županij - Šibeniku in Požegi.

EVROPSKE POPLAVE

Srednji Evropi grozijo stoletne poplave. Najbolj zaskrbljeni so na Češkem, kjer so oblasti v soboto zvečer zaradi naraščajoče Vltave razglasili izredne razmere. O poplavah poročajo tudi iz Avstrije in Nemčije, o umirjanju razmer pa iz Tirolske in Švice. Reke v srednji Evropi so zaradi deževja naraščale. Iz mesta Passau na meji med Nemčijo in Avstrijo poročajo, da je gladina Donave v nedeljo zjutraj že preseгла višino 12,20 metra, s čimer je preseгла rekordno visok nivo iz leta 1954. Velik del mesta je poplavljen, prebivalcem je na pomoč priskočila tudi vojska. V Avstriji je samo v zadnjih dneh padlo toliko padavin, kot jih po navadi v dveh mesecih. Vojsko so zaradi poplav na pomoč poklicali tudi v nemških zveznih deželah Bavarska, Saška in Turingija. Hudo je tudi na Češkem, kjer je premier zaradi kritičnih razmer sklical izredno sejo vlade.

POMOČ V SIRIJI

Rdeči križ in Združeni narodi so okrepili pozive za pomoč civilistom, ujetim v sirske mestu Kusair, kjer že dva tedna potekajo srđiti boji med uporniki in režimsko vojsko. Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon je pozval obe vpleteni strani, naj civilistom omogočijo odhod iz mesta. Po navedbah združenih narodov bi morali nemudoma evakuirati približno 1500 ljudi, ki potrebujejo nujno zdravniško pomoč. Po opoldanski molitvi je posebno pozornost dogajanju v Siriji namenil

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI

I. Fotografska razstava Mladinske vezi

V nedeljo, 5. maja, je mladinski list Mladinska vez organiziral I. mladinsko fotografsko razstavo v Slovenski hiši. Razstave se je udeležilo 10 mladih s šestimi črno-belimi slikami in 54 barvnimi diapozitivami, posnetimi med letošnjimi počitnicami ...

V kategoriji Barvni diapozitivi - skupinski motivi, je prejel 1. nagrado Jože Draksler ... V kategoriji Barvni diapozitivi - pokrajinski motivi, je prejel 1. nagrado Andrej Žužek ... V kategoriji črno-bele slike je prejel 1. nagrado Tone Kržišnik ...

Uprizoritev ljudske igre Grče v Slovenski vasi

Prosvetni oder Društva Slovenska vas je v soboto in nedeljo, dne 18. in 19. Maja 1963 odigral Grče v veliko zadovoljstvo občinstva ...

Igro je režiral Maks Jan. Zelo zahtevno vlogo starega Vršana je lepo podal France Gerkman. Njegovega sina je doživeto igral Ciril Jan, hčer Mano pa gdč. Mojca Zabukovčeva. Anton Novljan je podal primerno lik župnika. Soseba Belcjana je igral Slavko Reven. Njegovo ženo gdč. Marija Criscuolijeva in njuno hčer Lizo gdč. Lejka Berčičeva. Tudi mladi Klemenček je bil primerno izbran (Sušnikov Dani). Lepa in dejanjem skladna scenerija je bila delo Slavka Revna. Šminkanje sta oskrbela Jože Čampa in Ludvik Štancer ...

SAN JUSTO - ZATROBIL JE LOVSKI ROG

Med slovenskimi izseljenci v Argentini so zastopani tudi lovci. Njihova lovska kri tudi v izseljenstvu ni zastala. Zato so se že pred leti zlasti iz San Justa napotili s potrebnimi papirji na argentinska lovišča kot posamezniki v družbi argentinskih lovcev.

Pred kratkim je na uho prišlo neko šušljanje, da se v letošnji sezoni nameravajo zbrati vsi stari in novi lovci iz sanhuške srenje in še čez, ter da hočejo presenetiti s svojim podvigom vse Slovence iz Buenos Airesa in okolice. ...

SAN MARTIN

Skupni mladinski sestanek smo imeli v nedeljo 5. maja popoldne, članice krožka SDO in člani odseka SFZ iz San Martina. Sestanek je začel tajnik fantovskega odseka Nace Francič ... Drugi del je bil družabnega značaja. Razvila se je vesela pesem in ob obloženih mizah so mlada usta že pozno v popoldan navdušeno prepevala.

Svobodna Slovenija, 23. maja 1963 - št. 21

tudi papež Frančišek. Odgovorne je pozval k dialogu in k prizadevanjem za mir.

OTROCI

Prizadeti otroci so najbolj zapostavljena skupina ljudi na svetu. Kot opozarja zadnje poročilo sklada Združenih narodov za otroke, takih otrok ob rojstvu pogosto niti ne vpišejo v matične knjige, so žrtve diskriminacije in pogosto celo umorov. Številne težave, s katerimi se soočajo telesno in duševno prizadeti otroci, izhajajo iz njihove nevidnosti. Tako ugotavljajo avtorji poročila. Kot dodajo, obstaja velika verjetnost, da bodo takšni otroci v življenju revni, da ne bodo deležni ustrezne izobrazbe in zdravstvene oskrbe, v številnih državah jim grozi zaprtje v posebne ustanove. Eden od razlogov za telesno in duševno prizadetost otrok je med drugim pomanjkanje hrane, ki ga trpi približno 165 milijonov otrok po svetu. Od 250 do 500 tisoč otrokom vsako leto grozi, da bodo oslepel zaradi pomanjkanja vitamina A. Tudi slabokrvnost, za katero trpi vsak drugi predšolski otrok, pogosto vodi v prizadetost.

RESUMEN DE ESTA EDICION

RECOMENDACIONES DE BRUSELAS

La Comisión Europea, tras considerar el plan de estabilización, enviado por el gobierno esloveno, dio su aprobación y recomendó varias medidas. Estas tiendas básicamente a reducir primero y eliminar después de 2015 el déficit estatal. Recomienda también sanear la banca eslovena, que es una de las grandes preocupaciones de Europa. (Pág. 1)

FESTESJOS EN SAN MARTIN

La comunidad eslovena, nucleada en torno al Sloveniski dom de San Martin, celebró el pasado 19 de mayo su 53 aniversario. Los actos comenzaron con la santa misa, precedida por un concierto de canciones marianas, interpretadas por el coro local. Tras el desayuno, servido en las instalaciones de la entidad, comenzó el acto cultural. En la primera parte, los presentes pudieron disfrutar de recitados y canciones, interpretadas por niños y jóvenes. Seguidamente pudieron asistir a la puesta en escena de una comedia, que relata las dificultades de un director de periódico. La fiesta finalizó con el almuerzo de camaradería y un baile, al son del conjunto Baires polka. (Pág. 3)

NUESTRA FIESTA PATRONAL

En la iglesia eslovena de Marija Pomagaj, advocación de María Auxiliadora de los eslovenos, tuvimos el domingo 26 de mayo el festejo patronal. Está enraizado en una de las más antiguas tradiciones eslovenas. El día comenzó con la misa solemne, presidida por Mons. Jorge Rode, quien también pronunció la homilía. El marco musical fue proporcionado por el grupo de jóvenes, que próximamente concurrirán a la Jornada Mundial de la Juventud, a realizarse en Rio de Janeiro. Después de la misa se sirvió un almuerzo en el salón del Centro Esloveno. La jornada concluyó con las tradicionales letanías cantadas, con advocaciones a la Virgen y cantos alusivos. (Pág. 3)

OTRA ESLOVENA EN LA FERIA DEL LIBRO

En la 39ª Feria del Libro estuvo también presente Alejandra Laurencich (la familia de su padre es de la región de Primorska) en dos eventos. El primero con motivo de la participación de la revista La balandra (Alejandra tiene mucho que ver en la formación, selección de materiales, contenido e impresión de la revista) una charla-debate: Más cerca de la literatura, más lejos del periodismo. El segundo evento estuvo ligado a la presentación de su libro "Lo que dicen cuando callan" de editorial Alfaguara. (Pág. 4)

ASAMBLEA GENERAL DE MADRES

La Liga eslovena de madres de familia (Zveza slovenskih mater in žena) en su sede, en el centro esloveno capitalino, tuvo su Asamblea general anual el día jueves 11 de abril próximo pasado. Recordemos que una de las tareas más importantes de la Zveza es la ayuda a quienes necesitan no sólo alimentos sino también compañía y atención. Del mismo participó, además de sus socias, el sacerdote Dr. Jure Rode quién invitó a la reflexión sobre la misericordia de Dios. En la Asamblea, se leyeron los informes de los delegados de los diversos sectores y luego se prosiguió con la lectura de los informes de las 'delegaciones' que trabajan en el marco de los centros eslovenos de Buenos Aires. Este año tuvieron elecciones pero la comisión no sufrió gran cantidad de cambios, siendo reelecta su presidenta, Alenka Prijatelj, por un nuevo período. (Pág. 4)

CURSOS SECUNDARIOS

En este número comenzamos a publicar el informe, presentado en la Asamblea General de la Asociación Eslovenia Unida, por la Prof. Neda Vesel de Dolenc, directora de los cursos complementarios a nivel secundario, que llevan el nombre del Director Marko Bajuk. En esta primera parte reseña el estado de esta institución, la cantidad de alumnos, los profesores que componen el cuadro docente y distintas actividades, académicas y extracurriculares, desarrolladas durante el año 2012. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Franci Znidar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinctis.com.ar** in **esloveniau@gmail.com**
Za Društvo ZS: Franci Znidar / **Urednik:** Tone Mizerit
Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Vera Breznikar Podržaj, Regina Truden Leber, Marko Vombergar, Katica Cukjati, Damijan Ahlin, Monika Češarek Kenda in Neda Vesel Dolenc.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 600.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 820.-; beli papir \$ 930.-; Bariloche; \$ 785.-; obmejne države Argentine, 250.- US dol.; ostale države Amerike, 280.- US dol.; ostale države po svetu, 300.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 200.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**
Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: **info@vilko.com.ar**

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo

Tel. 4441-1264/1265

GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji. Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek - odvetniki

Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386 E-mail: estudio@estudiobovosek.com.ar

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Dra. Ana C. Farreras de Kocar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y Jueves de 15 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4469-2318 Cel.: 15-6447-9683

e-mail: farrerasnac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

od torka do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba.

Apetit
sabor europeo
Rezervacije: 4658
4 1 5 8 .
Avellane-

da 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

PORAVNAJTE NAROČNINO!

VALUTNI TEČAJ V SLOVENJI
4. junija 2013

1 EVRO 1,31 US dolar

1 EVRO 1,35 KAD dolar

1 EVRO 7,02 ARG peso

Že dvaindvajset let imamo Slovenci svojo državo. Zato bomo skupaj slavili

PRAZNIK SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

v soboto, 29. junija 2013 v Slovenski hiši v Buenos Airesu

ob 19. uri sv. maša za vse pokojne in žive slovenske javne delavce
ob 20. uri slavnostna akademija v dvorani in prijateljska večerja

Rojaki-narodnjaki prisrčno vabljeni!

OBVESTILA

SOBOTA, 8. junija:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 9. junija:
Spominska proslava žrtev vojne in revolucije, v Hladnikovem domu, po sv. maši.

Spominska domobranska proslava pod geslom »Reči zadnjo besedo slovesa«, v San Martinu takoj po sveti maši.

Procesija sv. Rešnjega Telesa v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejiji, ob 15.30 uri procesija nato sv. maša.

PETEK, 14. junija:
Dušno pastirstvo vabi na koncert »V živi spomin«, Luka Debevec Mayer ob 20. uri. Zaželeni prispevki bodo za cerkev Marije Pomagaj.

SOBOTA, 15. junija:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Poslovilni večer Rasti XLII v Slovenski hiši

NEDELJA, 16. junija:
Očetovski dan

ČETRTEK, 20. junija:
MTO od 10. ure dalje v Našem domu San Justo.

PETEK, 21. junija:
Srečanje Mladi stik za

mlade od 15. do 18. leta, od 10. do 19. ure v domu Don Bosco (Cisneros 905, Ramos Mejía)

NEDELJA, 23. junija:
Spominska proslava v Našem domu, po sv. maši.

ČETRTEK, 27. junija:
ZSMŽ San Martin vabi na mesečni spominski sestanek v Domu ob 16. uri. (Zaradi državnega praznika 20. 6. en teden kasneje) Vsi prisrčno vabljeni!

SOBOTA, 29. junija:
Praznik slovenske državnosti

SOBOTA, 6. julija:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

OSEBNE NOVICE

Smrt

V Caserosu je umrl **Jože Petelin** (100). Naj počiva v miru!

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!

Uradne ure za stranke v Slovenski hiši (atención al público)

V pisarnah v Slovenski hiši (Zedinjena Slovenija, Dušnopastirska pisarna, Svobodna Slovenija) smo na razpolago rojakom:

ponedeljek, sredo in petek, od 10. do 19. ure.

Hvala za razumevanje!

SLOVENCJI IN ŠPORT

DOBRA VAJA REPREZENTANCE

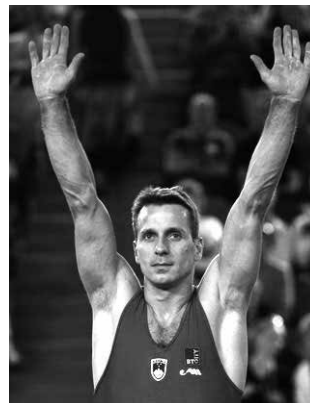
Slovenska nogometna reprezentanca je na prijateljski tekmi v Bielefeldu premagala Turčijo z 2:0. Za Slovenijo sta zadela Milivoje Novaković v deseti in Tim Matavž v 65. minuti. Slovenska vrsta je po štirih porazih kljub temu, da so manjkali nekateri standardni nogometaši, le okusila slast zmage. V prvem medsebojnem srečanju je odpravila Turčijo, pokazala čvrstost in učinkovitost ter tako poskrbela za lep obet pred kvalifikacijskim obračunom na Islandiji. Izbranec Srečka Katanca sicer 7. junija čaka tekma kvalifikacij za svetovno prvenstvo 2014 v Reykjaviku proti Islandiji.

VIOLE ŠE ENKRAT PRVI

Nogometaši Maribora so ubranili naslov prvaka pokala Slovenije. Letošnji državni prvaki so na koprski Bonifiki v velikem finalu premagali Celje z 1:0. Mariborčani so sicer že lani v finalu ugnali Celjane.

SLOVO ALJAŽA PEGANA

Ljubljanska športna dvorana Gib je bila v znamenju športne gimnastike, saj so se telovadci vseh starostnih kategorij merili na pokalu Slovenije. Vrhunec dneva pa je bilo slovo

Aljaž Pegan

legendarnega telovadca Aljaža Pegana (foto), ki je še zadnjič v karieri poprijel za drog in na svoj 39. rojstni dan prikazal nekaj vrhunskih prvin ter uradno končal kariero. Ob tem se je Pegan med drugim zahvalil tudi obema trenerjema, prvemu trenerju Borisu Pavlihi in Jožetu Mešlu, s katerim sta pozneje osvaja

katerim sta pozneje osvajala kolajne v svetovnem merilu.

NAJMOČNEJŠI ŽENSKI TURNIR V SLOVENIJI

Slovenska teniška igralca Polona Hercog je zmagala na turnirju ITF Infond open v Mariboru z nagradnim skladom 25.000 dolarjev. Na igriščih ŽTK Železničar v Mariboru je v finalu s 3:6, 6:3 in 6:3 premagala Hrvatice Ano Konjuh. Omenjeno tekmovanje je po slovesu Portoroža zaenkrat najmočnejši ženski teniški turnir v Sloveniji.

RITMIČNA GIMNASTIKA

Slovenija je nastope na ekipnem evropskem prvenstvu v ritmični gimnastici na Dunaju končala na 20. mestu. Po prvem dnevu in nastopih z obročem in žogo je bila mlada slovenska ekipa v postavi Sara Kragulj, Monija Čebašek in Saša Bilić 15., po nastopih s kiji in trakom pa je zdrsnila na končno 20. mesto. Zmagala je Rusija pred Ukrajino in Belorusijo.

MTO
20. JUNIJA
V NAŠEM DOMU
OB 10. URI

HIPOLITO YRIGOYEN 2756 SAN JUSTO

Mladike slovenske lipe smo, ki je zacvetela na argentinskih tleh

RAST XLII vabi na **poslovilni večer pred potovanjem v Slovenijo,** ki bo v **soboto 15. junija** 2013 v Slovenski hiši.

Ob 19.15 sv. maša, ob 20.30 kulturni program.

Vsi prisrčno vabljeni!

Vživi spomin
GLASBENI RECITAL

LUKA DEBEVEC MAYER, BAS

DIEGO LICCIARDI TER GLASBENI PRIJATELJI

CERKEV MARIJE POMAGAJ, SLOVENSKA HIŠA
PETEK 14. JUNIJA OB 20. URI

VABI SLOVENSKO DUŠNOPASTIRSTVO - ZAŽELENI PRISPEVKI BODO ZA CERKEV